

Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība
Vienotās konsultatīvās padomes sanāksmes protokols Nr. 16

2020. gada 18. martā

Vebināra formātā

Padomes sanāksmes dienaskārtība:

1. Dienaskārtības apstiprināšana
2. AUI¹ precizitātes vadība
3. Procedūras Nr. VKP1/2018 “Apaļo kokmateriālu tilpuma noteikšanas precizitātes kontrole (ar automatizētu uzmērīšanas ierīci)” rezultāti par 2019. gada II pusgadu, VKP mērķu izpilde un izmaiņas procedūrā
4. “Organizāciju un lietotāju klasifikatoru” un “Koksnes transporta vienību klasifikatora” apstiprināšana
5. VKP² darba plāna laika grafiks 2020. gadam

VKP locekli, kuri piedalās padomes sanāksmē:

Latvijas Kokmateriālu pārdevēju biedrība (*ar balsstiesībām*):

Grigorijs Rozentāls – Latvijas Kokmateriālu pārdevēju biedrības valdes loceklis

Andris Balodis – AS „Latvijas valsts meži”, valsts meža īpašumu apsaimniekotāja pārstāvis

Aldis Strankaļš – SIA “PATA”, dažādu koksnes plūsmu un biznesa modeļu interešu grupas pārstāvis

Žanis Bacāns – Latvijas Meža īpašnieku biedrība, privāto meža īpašnieku un apsaimniekotāju interešu grupas pārstāvis

Latvijas Kokmateriālu pircēju biedrība (*ar balsstiesībām*):

Ainars Apfelbaums – SIA “Kurekss”, zāģmateriālu no kokmateriālu garenzāģēšanas interešu grupas pārstāvis

Artis Podnieks – AS „LATVIJAS FINIERIS”, saplākšņa produktu no kokmateriālu lobīšanas interešu grupas pārstāvis

Ingus Donis – SIA “Vika Wood”, zāģmateriālu no kokmateriālu garenzāģēšanas interešu grupas pārstāvja aizvietotājs

Apaļo kokmateriālu uzmērīšanas pakalpojuma sniedzējs (*bez balsstiesībām*):

Jānis Buļš – SIA „VMF LATVIA”, valdes priekšsēdētājs

Mārtiņš Gaigals – SIA „VMF LATVIA”, padomes loceklis

Padomes sanāksmē piedalās (nav VKP locekļi) (bez balsstiesībām):

Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība:

Jānis Magaznieks – Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība, valdes loceklis

Kristīne Kenigvalde – Latvijas Kokmateriālu uzmērīšanas un uzskaites vadība, projektu vadītāja

Indulis Kovisārs – Latvijas Kokrūpniecības federācijas prezidents

Ivars Kalmuks – SIA “Koksnes plūsmas datu centrs”, valdes loceklis

---

¹ Automātiska uzmērīšanas ierīce

² Vienotā konsultatīvā padome

1. Dienaskārtības apstiprināšana

J. Magaznieks iepazīstina VKP sanāksmes locekļus ar sanāksmes dienaskārtību un sanāksmes norises gaitu, jautājumu uzdošanas kārtību vebināra vidē.

1.1. Dienaskārtība apstiprināta bez izmaiņām.

2. AUI precizitātes vadība

J. Buļš AUI precizitātes vadības prezentāciju sāk ar priekšlikuma slaidu, ierosinot sekojošos iespējamus nosacījumus un rīcību:

AUI darbība tiek apturēta, ja izpildās abi nosacījumi:

1. kopējā tilpuma uzmērīšanas sistemātiskā novirze pārsniedz 3% un

2. sistemātiskās uzmērīšanas novirzes iemesls ir automātiskās uzmērīšanas ierīces uzmērītais caurmērs ar mizu un garums.

AUI darbību tiek atjaunota, ja: 1) Ja AUI īpašnieks ir novērsis uzmērīšanas novirzes iemeslus un VMF LATVIA ir izsniedzis kalibrēšanas un pārbaudes atzinumu ar lēmumu, ka drīkst veikt uzmērīšanu ar AUI (termiņš - līdz 2 darba nedēļām. Alternatīva - grupveida uzmērīšana metode.) VAI 2) Ja AUI īpašnieks nav novērsis uzmērīšanas novirzes iemeslus 2 darba nedēļu laikā, VMF LATVIA ir izsniedzis atzinumu par AUI darbības atjaunošanu (uz noteiktu laiku līdz 5,5 mēnešiem), piemērojot caurmēra virs mizas un/ vai garuma korekciju.

Uzmērīšanas pakalpojums tiek pārtraukts, ja AUI īpašnieks nav novērsis uzmērīšanas novirzes iemeslus 6 mēnešu laikā no AUI apturēšanas brīža.

A. Podnieks komentē, ka nav jēgas grupveida uzmērīšanas metodes pielietošanai, ja nenovēršot uzmērīšanas sistēmiskās novirzes iemeslus VMF LATVIA izsniedz atzinumu par AUI darbības atjaunošanu uz pusgadu.

J. Buļš atbild, ka uzmērīšana grupveidā tiek pielietota tikai gadījumā, ja par to vienojas VMF LATVIA un AUI iekārtas īpašnieks. Ja uzmērīšanas sistēmiskās novirzes iemeslu iespējams novērst, tad nav nepieciešams piemērot grupveida uzmērīšanas metodi.

A. Balodis ierosina priekšlikumu - AUI tiek apturēta, ja uzmērīšanas sistēmiskā novirze pārsniedz 3% bez citiem papildus nosacījumiem.

J. Buļš atbild, ka šāds priekšlikums ir jāapsver nopietnāk, jo šobrīd kā kritēriji tiek izmantoti caurmērs un garums. J. Buļš ierosina VKP sanāksmes locekļiem sniegt savus priekšlikumus šajā jautājumā.

J. Buļš informē, ka plānots AUI precizitātes vadības procedūru iedarbināt līdz 1. jūlijam un 3 mēnešu laikā sakārtot situāciju. Iespēja pāriet uz uzmērīšanu grupveidā pastāv, bet VMF LATVIA vēl nav bijusi nepieciešamība šādu risinājumu pielietot praksē.

A. Podnieks jautā, kā plānots risināt situāciju gadījumā, ja AUI īpašnieks ir pilnvarojis VMF LATVIA risināt uzmērīšanas sistēmiskās novirzes jautājumu tieši ar sistēmas uzturētāju, un rezultātā neizdodas novērst novirzes.

J. Buļš informē, ka praksē jau ir nācies saskarties ar šāda veida situācijām.

A. Balodis jautā, vai garuma korekcija ietekmē apmaksas garumu (pārlikšanu uz nākamo apmaksas garumu) un vai caurmēra korekcija ietekmē caurmēru sadalījumu pa caurmēra pakāpēm un attiecīgi cenu grupām.

J. Buļš atbild, ka iespējams korekcija ietekmēs apmaksas garumu un caurmēru sadalījumu pa caurmēra pakāpēm.

A. Apfelbaums komentē, ka nedrīkstētu apturēt AUI, ja iespējama novirzes iemesls ir, piemēram, miza un ierosina atstāt abus AUI precizitātes vadības priekšlikuma nosacījumus.

A. Podnieks atbalsta, ka jābūt alternatīvam uzmērīšanas variantam, kamēr tiek atrasti un novērsti AUI precizitātes noviržu iemesli.

A. Strankaļš komentē, ka, uzmērot ar rokas instrumentiem, kontrolosortimenta diametrs tiek mērīts zem mizas un tad pieskaitīts mizas biezums, savukārt AUI uzmēra virs mizas un pēc algoritma atskaita mizas biezumu, kas arī varētu būt iemeslus atšķirībām starp abiem mērījumiem.

A. Balodis piedāvā sekojošus priekšlikuma soļus: ja uzmērīšanas sistēmiskā novirze ir 3% - AUI apturēšana, VMF LATVIA veic pilnu AUI auditu; ja uzmērīšanas sistēmiskā novirze pārsniedz 3%, VMF LATVIA veic pilnu AUI pārbaudi, ja nekonstatē problēmu AUI, tad divu nedēļu laikā meklē iespējamo iemeslu. Ja iemeslu nav iespējams noskaidrot, tad aptur mērīšanu un piemēro tilpuma korekciju.

J. Buļš informē, ka soļi jau ir aprakstīti priekšlikumā. VMF LATVIA izsniedz pārbaudes un kalibrēšanas rezultātu ar lēmumu. Ja AUI neprecizitātes iemesli netiek atrasti divu nedēļu laikā, tad piemērojams korekcijas koeficients.

Pēc VKP locekļu diskusijas J. Magaznieks jautā, vai mērķis ir iekļauties tikai kritērijā uzmērīšanas sistēmiskā novirze mazāka par 3% vai arī iekļaut kritēriju, ka standartnovirze nedrīkst pārsniegt 7%. Vai ir vērts paturēt AUI precizitātes vadības priekšlikuma 2. kritēriju un, kā VMF LATVIA rīkosies situācijās, ka precizitātes novirzes radušās citu iemeslu rezultātā.

J. Buļš ierosina sākt tikai ar vienu kritēriju – uzmērīšanas sistēmisko novirzi $\pm 3\%$ un atzīmē, ka, ja iekļautu standartnovirzi kā kritēriju priekšlikumā, tad priekšlikuma 2. punktā noteikti nepieciešami papildinājumi.

VKP locekļi diskutē par 2. punkta atstāšanas vai papildināšanas nepieciešamību.

A. Strankaļš jautā, kā rīkoties situācijās, kad etalons neuzrāda diametra un garuma novirzes, bet kontrolosortimentu caurmēra uzmērījumi ar nelieliem intervāliem uzrāda novirzi un ierosina sākotnēji nomainīt tilpuma aprēķinu metodi, piemēram, uz tievgaļa caurmēra uzmērījumu izmantojot raukumu, vai viduscaurmēra uzmērījumu.

A. Balodis ierosina no priekšlikuma svītrot 2. punktu kā nosacījumu AUI apturēšanai.

A. Podnieks un I. Kalmuks komentē, ka priekšlikuma 2. punkta izslēgšanas gadījumā tilpumi jāsalīdzina virs mizas, nepieciešami dati no AUI par uzmērījumu virs mizas.

A. Podnieks atbalsta virs mizas mērījuma izmantošanu, ja tas ir salīdzināms kritērijs un uzskata, ka šajā gadījumā nav nepieciešamības pēc AUI precizitātes priekšlikuma 2. punkta, un ierosina priekšlikuma 1. punktā nomainīt kopējo tilpumu uz tilpumu ar mizu.

J. Buļš piekrīt, ka 1. priekšlikuma punktu būtu nepieciešams papildināt ar virs mizas mērījumu.

VKP locekļi diskutē par priekšlikuma 2. punkta iespējamu svītrošanu. A. Podnieks ierosina, ka otrā punkta svītrošana ir atbalstāma, ja tiek pievienota atruna, ka tiek salīdzināts pilns sortimenta tilpums.

A. Strankaļš atbalsta tilpuma korekcijas piemērošanu tikai gadījumā, ja pirms tam tiek pārbaudīta cita tilpuma aprēķināšanas metode.

A. Balodis uzsver, ka noteikti nepieciešams noteikt ietekmējošos faktoros, kas nenodrošina AUI precizitāti, jo nav pieļaujama neiekļaušanās VKP noteiktajos noviržu mērķos.

A. Balodis ierosina aizstāt caurmēra mērījumu virs mizas un/vai garuma korekciju ar tilpuma korekciju.

I. Kalmuks komentē, ka šādā gadījumā jāsaprot visi izejas dati.

A. Balodis nepiekrīt caurmēra un garuma korekcijas pielietošanai, par iespējami atbalstāmu uzskata mizas korekciju, savukārt par vienkāršāko alternatīvu – aprēķinātā tilpuma koriģēšanu.

I. Kalmuks komentē, ka tilpuma korekcija ir viens no sliktākajiem situācijas risinājumiem, jo parāda, ka nav skaidrs uzmērīšanas sistēmiskās novirzes iemesls.

I. Kalmuks jautā, vai tilpuma korekciju būtu iespējams piemērot pēc uzmērīšanas datu apstrādes, piemērojot to visam apjomam, ne katram testēšanas pārskatam. J. Buļš jautā I. Kalmukam, vai tilpuma korekciju būtu iespējams veikt ar SIA “Koksnes plūsmas datu centrs” palīdzību. I. Kalmuks atbild, ka tas būtu iespējams, ja tiek nodrošināti nepieciešamie izejas dati.

J. Buļš informē, ka VMF LATVIA un SIA “Koksnes plūsmas datu centrs” būtu nepieciešams izdiskutēt tilpuma korekcijas piemērošanas nosacījumus.

A. Podnieks jautā, kāda būs VMF LATVIA rīcība, ja veicot AUI kalibrēšanu, netiek konstatēta problēma un AUI turpina darbību, bet kontrolmērījumos turpina parādīties uzmērīšanas sistēmiskā novirze virs 3%.

J. Buļš atbild, ka, ja uzmērīšanas sistēmiskā novirze lielāka par 3%, tad VMF LATVIA audita rezultātā tiks konstatēts, kāds ir neprecizitātes iemesls un attiecīgi, iespējams, tiks piemērots korekcijas koeficients.

M. Gaigals ierosina limitēt tilpuma korekcijas apjomu un pielietot korekciju tikai galējas nepieciešamības gadījumā.

VKP locekļi diskusiju rezultātā vienojas, ka tilpuma korekcijas koeficienta pielietošana kopumā nav atbalstāma un būtu pielietojama tikai kā galējs risinājums un tikai konkrēti noteiktā laika periodā.

J. Magaznieks rosina diskusiju, vai raukuma rādītājus un mizas algoritmus iekļaut AUI precizitātes priekšlikumā kā trešo alternatīvu.

J. Buļš skaidro, ka šobrīd VMF LATVIA vēl nav gatavs pielietot šādu alternatīvu. Tuvākajā nākotnē būtu iespējams iekļaut raukuma rādītājus un mizas algoritmus, bet būtu nepieciešama visu AUI datu automatizācija.

I. Donis jautā, kāda atbildība ir VMF LATVIA, ja AUI, dati no AUI, kontakti ar AUI ražotāju arī nodoti VMF LATVIA, un ir precizitātes novirze ir virs 3% un standartnovirze 7%. J. Buļš atbild, ja AUI īpašnieks nereaģē uz situāciju, tad tiek pārtraukts uzmērīšanas pakalpojums.

J. Buļš lūdz apstiprināt, vai atbalsta mērīšanas pakalpojuma apturēšanu pēc 6 mēnešiem, ja neizdodas novērst precizitātes novirzes iemeslus.

VKP locekļi atbalsta J. Buļa priekšlikumu par mērīšanas pakalpojuma apturēšanu pēc 6 mēnešiem, ja neizdodas novērst precizitātes novirzes iemeslus.

J. Buļš informē, ka jaunie dati par AUI tiek iegūti sākot ar 1. jūliju, bet lai nodrošinātu nepieciešamo kontrolsortimentu skaitu tiks ņemti arī rezultāti no iepriekšējiem periodiem.

I. Donis lūdz precizēt, vai pēc jaunās AUI precizitātes vadības procedūras stāšanās spēkā saglabāsies iepriekšējie nosacījumi par kontrolsortimentu skaitu.

J. Buļš atbild, ka kontrolsortimentu skaits tiks aprēķināts tieši tādā pašā veidā, kā tas darīts līdz šim, balstoties uz procedūru.

A. Strankaļš ierosina, ka būtu jā sagatavo procedūra, kuros gadījumos un pie kādiem noteikumiem varētu ļaut turpināt AUI iekārtas darbību pēc 6 mēnešiem, ja tomēr nav izdevies iekļauties $\pm 3\%$ novirzes robežās, piemēram, AUI ir kādas tehniskas īpatnības. Tilpuma korekcija būtu viens no risinājumiem, tomēr svarīgi saprast tās piemērošanas nosacījumus, lai to būtu iespējams attiecināt uz visiem piegādātājiem, ne tikai uz AS "Latvijas valsts meži".

VKP locekļi diskutē par tilpuma korekcijas piemērošanas nosacījumiem un lūdz J. Buļam sagatavot tilpuma korekcijas veikšanas metodikas projektu un izsūtīt VKP locekļiem elektroniski līdz 25. martam.

M. Gaigals lūdz VKP locekļiem iepļānot laiku 25. vai 26. martā, lai elektroniskā versijā izskatītu un apstiprinātu papildināto AUI precizitātes vadības projektu pirms virzīšanas apstiprināšanai Biedrību kopsapulcē 27. martā.

Vadlīniju priekšlikums:

APTUR AUI darbību, ja izpildās nosacījumi:

1. kopējā tilpuma uzmērīšanas sistemātiskā novirze pārsniedz 3% un/vai standartnovirze pārsniedz 7% **ATJAUNO** AUI darbību, ja:

1) Ja **AUI īpašnieks** ir novērsis uzmērīšanas novirzes iemeslus un VMF LATVIA ir izsniedzis kalibrēšanas un pārbaudes **atzinumu ar lēmumu, ka drīkst veikt uzmērīšanu ar AUI** (termiņš -līdz 2 darba nedēļām; alternatīva -grupveida uzmērīšana metode)

VAI 2) Ja **AUI īpašnieks** nav novērsis uzmērīšanas novirzes iemeslus 2 darba nedēļu laikā, VMF LATVIA ir izsniedzis **atzinumu par AUI darbības atjaunošanu** (uz noteiktu laiku līdz 5,5 mēnešiem), piemērojot (tilpuma korekciju)

PĀRTRAUC uzmērīšanas pakalpojumu AR AUI:

Ja **AUI īpašnieks** nav novērsis uzmērīšanas novirzes iemeslus 6 mēnešu laikā no AUI apturēšanas brīža.

Procedūras uzsākšanas termiņš – 1. jūlijs 2020

Dati – iepriekšējie 6 mēneši

Lēmumi:

1.1. Atbalstīt AUI precizitātes vadības vadlīniju virzīšanu apstiprināšanai Biedrību kopsapulcē.

1.2. Lūgt J. Buļam līdz 25.03.2020 sagatavot tilpuma korekcijas veikšanas metodikas projektu.

VKP vienbalsīgi atbalsta lēmumus.

3. Procedūras Nr. VKP1/2018 "Apaļo kokmateriālu tilpuma noteikšanas precizitātes kontrole (ar automatizētu uzmērīšanas ierīci)" rezultāti par 2019. gada II pusgadu, VKP mērķu izpilde un izmaiņas procedūrā

J. Magaznieks informē par procedūras Nr. VKP1/2018 "Apaļo kokmateriālu tilpuma noteikšanas precizitātes kontrole (ar automatizētu uzmērīšanas ierīci)" rezultātiem par 2019. gada II pusgadu pa koku sugām un paņēmiem. Minimālais kontrolsortimentu skaits, lai iegūtu objektīvus uzmērīšanas

precizitātes rezultātus ir 30 kontrolosortimenti. Pārstrādes vietās, kur kontrolosortimentu skaits 6 mēnešu periodā bijis mazāks par 30, precizitātes atskaitēs iekļauta atzīme, ka precizitātes rezultāts atspoguļo tikai tendenci.

A. Balodis jautā, kādēļ ir tik lielas atšķirības kontrolosortimentu skaitā starp pārstrādes vietām, neskatoties uz to, ka koksnes gada apjomi ir līdzvērtīgi.

J. Buļš atbild, ka kontrolosortimentu skaits ir atkarīgs no mērnieku skaita pārstrādes vietā.

VKP locekļi diskutē par uzmērīšanas sistēmiskajām novirzēm, uzmērīšanas paņēmieniem un minimālo kontrolosortimentu skaita nodrošināšanu pārstrādes vietās.

J. Magaznieks iepazīstina ar plānotajām izmaiņām procedūrā Nr. VKP1/2018. Precizitātes atskaites par iepriekšējo 6 mēnešu periodu tiks sagatavotas un nosūtītas pārstrādes vietām vienu reizi mēnesī apkopojuma veidā, iekļaujot arī pēdējo 5 periodu (katrs periods ietver iepriekšējos 6 mēnešus) vēsturiskās statistisko indikatoru vērtības.

Lēmumi:

3.1. VKP mērķu izpilde – pieņemt zināšanai.

3.2. Apstiprināt izmaiņas procedūrā VKP1/2018 "Apažo kokmateriālu tilpuma noteikšanas precizitātes kontrole (ar automatizētu uzmērīšanas ierīci)".

VKP vienbalsīgi atbalsta lēmumus.

4. "Organizāciju un lietotāju klasifikatoru" un "Koksnes transporta vienību klasifikatora" apstiprināšana

I. Kalmuks iepazīstina VKP locekļus ar organizāciju, lietotāju koksnes transporta vienību klasifikatoru. M. Gaigals informē, ka organizāciju, lietotāju koksnes transporta vienību klasifikatoru projekti iepriekš izsūtīti saskaņošanai IT darba grupā.

Lēmumi:

4.1. Apstiprināt "Organizāciju un lietotāju klasifikatoru".

4.2. Apstiprināt "Koksnes transporta vienību klasifikatoru".

VKP vienbalsīgi atbalsta lēmumus.

5. VKP darba plāna laika grafiks 2020. gadam

J. Magaznieks informē VKP locekļus par VKP sanāksmju darba plāna laika grafiku 2020. gadā un attālinātu norisi tuvākajos mēnešos. 2020. gada pirmajā pusē plānota apažo kokmateriālu kvalitātes standarta izstrāde un gada otrajā pusē – darbs pie iekārtu standartizācijas. J. Magaznieks iepazīstina ar "Nozares pasākumu kalendāra" projektu, kurš šobrīd pieejams www.lkuuv.lv mājas lapā.

A. Balodis jautā, kāds ir statuss kvalitātes vērtēšanas precizitātes mērķu priekšlikuma sagatavošanai. J. Magaznieks atbild, ka šis ir jautājums, kuru iespējams diskutēt elektroniskajā vidē, un jau ir sagatavots kvalitātes vērtēšanas precizitātes mērķu projekts ar papildinājumiem. Pēc biedrību kopsapulces 27. martā tiks organizēta arī kvalitātes precizitātes darba grupas sanāksme.

G. Rozentāls jautā, vai 27. martā plānotā Biedrību kopsapulce norisināsies klātienē. J. Magaznieks atbild, ka Biedrību kopsapulci plānots organizēt vebināra formā.

VKP locekļi atbalsta Biedrību kopsapulces organizēšanu neklātienē - vebināra formā.

Lēmumi:

5.1. Apstiprināt VKP darba plāna laika grafiku 2020. gadam.

5.2. Sagatavot un apstiprināt VKP darba plānu 2021. gadam līdz š.g. beigām.

VKP vienbalsīgi atbalsta lēmumus.

Nākamā VKP sanāksme noteikta 2020. gada 27. maijā.

Padomes sanāksme tiek slēgta.

Protokolēja:

Kristīne Kenigvalde